

“ТАСДИКЛАЙМАН”
Самарқанд давлат медицина институти
ректори, профессор Ж.Ризаев

« _____ 2020 йил

**Самарқанд давлат медицина институтида талабалар билимини
назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида”ги 2010 йил 25 августдаги 333-Сонли буйруғи, ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29-сентябрдаги 820-сонли буйруғига (*Адлия вазирлиги томонидан 2018 йил 26-сентябрда №3069 қайд рақами билан давлат рўйхатидан ўтказилган*) асосан ишлаб чиқилган.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом 2019-2020 ўқув йилининг 2 ярим йилидан бошлаб, шунингдек, кейинги ўқув йилларда институтга ўқишга қабул қилинган талабаларнинг билимини назорат қилиш ҳамда баҳолашда қўлланилади.

2. Талабалар билимини баҳолашда малакавий амалиёт, фан (фанлараро) давлат аттестацияси, шунингдек магистратура босқичида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар ҳамда магистрлик диссертацияси бўйича мазкур Низомда белгиланган баҳолаш мезонлари қўлланилади.

2-боб. Назорат турлари ва баҳолаш мезонлари

1-§. Назорат турлари

3. Талабалар билимини назорат қилиш жорий, оралиқ ва якуний назорат турларини ўтказиш орқали амалга оширилади.

4. Оралиқ назорат семестр давомида ишчи фан дастурининг тегишли бўлими тугагандан кейин талабанинг билим ва амалий кўникмаларини баҳолаш мақсадида ўқув машғулотлари давомида ўтказилади.

5. Оралиқ назорат тури ҳар бир фан бўйича фаннинг хусусиятидан келиб чиққан ҳолда 2 мартагача ўтказилиши мўмкин.

6. Оралиқ назорат турини ўтказиш шакли ва муддати фаннинг хусусияти ва фанга ажратилган соатлардан келиб чиқиб ўқув булими томонидан белгиланади.

7. Семестр давомида ҳафтасига 4 академик соат (72 соат) дан кам бўлган фанлар бўйича оралиқ назорат тури ўтказилмайди.

8. Талабанинг амалий, семинар, лаборатория машғулоти ва мустақил таълим топшириқларини бажариши, шунингдек унинг ушбу машғулотидаги фаоллиги фан ўқитувчиси томонидан баҳолаб борилади. Баҳолаш мазкур Низомнинг 10-бандида назарда тутилган мезонлар асосида амалга оширилади.

9. Якуний назорат фан якунида тегишли фан бўйича талабанинг назарий билим ва амалий кўникмаларини ўзлаштириш даражасини аниқлаш мақсадида ўтказилади.

10. Якуний назорат турини ўтказиш шаклини институтнинг марказий услубий кенгаши белгилайди ва буйруқ билан тасдиқланади.

11. Якуний назорат тури ўқув йили бошида ўқув-услубий бўлим томонидан ишлаб чиқилган ҳамда ўқув ишлари бўйича проректор тасдиқлайдиган жадвалга мувофиқ ўтказилади.

12. Оралиқ ва якуний назорат турлари ёзма, оғзаки, тест синов, объектив тизимлаштирилган клиник синов (OSCE), ёки объектив тизимлаштирилган имтиҳон (ОСЕ) шаклларида ўтказилиши мумкин.

2-§. Талабалар билимини баҳолаш мезонлари

13. Талабаларнинг билимини қўйдаги мезонлар асосида баҳоланади:

-талаба мустақил хулоса ва қарор қабул қилади, ижодий фикрлай олади, мустақил мушоҳада юритади, олган билимини амалда қўллай олади, фаннинг (мавзунинг) моҳиятини тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан (мавзу) бўйича тасаввурга эга деб топилганда - 5 (аъло) баҳо ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 86-100 балл;

-талаба мустақил мушоҳада юритади, олган билимини амалда қўллай олади, фаннинг (мавзунинг) моҳиятини тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан (мавзу) бўйича тасаввурга эга деб топилганда - 4 (яхши) баҳо ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 71-85 балл;

-талаба олган билимини амалда қўллай олади, фаннинг (мавзунинг) моҳиятини тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан (мавзу) бўйича тасаввурга эга деб топилганда - 3 (қониқарли) баҳо ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 55-70 балл;

-талаба фан дастурини ўзлаштирамаган, фаннинг (мавзунинг) моҳиятини тушунмайди ҳамда фан (мавзу) бўйича тасаввурга эга эмас деб топилганда - 2 (қониқарсиз) баҳо ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 0-54 балл билан баҳоланади.

14. Назорат турларини ўтказиш бўйича тузилган топшириқларнинг мазмуни талабанинг ўзлаштиришини холис (объектив) ва аниқ баҳолаш имкониятини бериши шарт.

3-боб. Талабалар билимини баҳолаш

15. Талабалар билимини баҳолаш тартиби 5 баҳолик тизимда ва 100 баллик рейтинг тизимида амалга оширилади.

16. Оралиқ ва якуний назорат турларини ўтказиш, шунингдек талабаларнинг билимини баҳолаш тегишли кафедра мудирини томонидан ташкил этиладиган комиссия томонидан амалга оширилади.

ОУМТВнинг 2018 йил 29-сентябрдаги 820-сонли буйруғи ҳамда ССВнинг 1671-сонли хатига асосан:

- оралиқ назорат бўлмаган фанларни баҳолашда, ўзлаштириш кўрсаткичи жорий назорат ва якуний назоратларнинг ўртача арифметик қийматидан келиб чиқади ва бутун сонларда ифодаланади;

- оралиқ назорат мавжуд фанларни баҳолашда, ўзлаштириш кўрсаткичи жорий назорат, оралиқ назорат ва якуний назоратларнинг ўртача арифметик қийматидан келиб чиқади ва бутун сонларда ифодаланади;

- комиссия таркиби тегишли фан профессор-ўқитувчилари ва соҳа мутахассислари орасидан шакллантирилади;

- комиссия таркибига декан (ёки декан уринбосари), институтнинг таълим инспекция ходими ҳамда келишув асосида бошқа ташкилотларнинг соҳа мутахассислари ҳам жалб қилиниши мумкин.

17. Институтда назорат турларини ўтказилиши таълим сифатини назорат қилиш бўлими томонидан доимий равишда ўрганиб борилади.

- бунда назорат турларини ўтказилиш тартиби бузилганлиги аниқланган ҳолларда, ўтказилган назорат турларининг натижалари бекор қилиниши ҳамда тегишли назорат тури қайтадан ўтказилиши мумкин.

18. Маъруза, амалий, лаборатория ва семинар машғулотларини қолдирган ёки қониқарсиз баҳо олган ва уни қайта топширмаган талаба якуний назоратга киритилмайди.

- жорий ёки оралиқ назоратдан “2” (қониқарсиз) баҳо билан баҳоланган талаба якуний назорат турига киритилмайди.

- якуний назорат турига кирмаган ёки киритилмаган, шунингдек ушбу назорат тури бўйича “2” (қониқарсиз) баҳо билан баҳоланган талаба академик қарздор ҳисобланади.

19. Талаба узрли сабабларга кўра якуний назорат турига кирмаган тақдирда ушбу талабага тегишли назорат турини қайта топширишга декан фармойиши асосида рухсат берилади.

20. Бир кунда 1 тадан ортиқ фан бўйича якуний назорат тури ўтказилишига йўл қўйилмайди. Якуний назорат турларини ўтказиш камида 2 кун оралиғида белгиланиши лозим.

21. Битирувчи курс бўлмаган талабалар кузги семестр натижалари бўйича 3 тагача фандан (фанлардан) академик қарздорлиги бўлган ҳолларда талабага бир ойгача, баҳорги семестр натижалари бўйича 3 тагача фандан (фанлардан) академик қарздорлиги бўлган талабага тегишли фан (фанлар) бўйича назорат турларини янги ўқув йили бошидан қайта топшириш учун 1 ой мудат берилади.

- битирувчи курс талабаларга баҳорги семестр натижалари бўйича ўзлаштирмаган фандан (фанлардан) қайта топшириш учун якуний давлат аттестацияси бошлангунга қадар рухсат берилади.

-фанлардан академик қарздорлиги 4 та ва ундан кўп бўлган талабаларга қайта топширишга рухсат берилмайди ва улар институт ректорининг буйруғи билан курсдан қолдирилади.

22. Талабага оралиқ ва (ёки) якуний назорат турини қайта топшириш учун берилган муддат давомида талаба томонидан қайта топширишлар сони 2 мартадан кўп бўлмаслиги керак.

-талаба оралиқ ва (ёки) якуний назорат турини биринчи марта қайта топширишдан ўта олмаган тақдирда, ўқув ишлар бўйича проректор томонидан комиссия тузилади. Комиссия таркиби тегишли фан бўйича профессор-ўқитувчи ва соҳа мутахассислари орасидан шакллантирилади.

-иккинчи марта оралиқ ва (ёки) якуний назорат турини ўтказиш ва талабани баҳолаш мазкур комиссия томонидан амалга оширилади.

23. Берилган муддат давомида мавжуд бўлган қарздорликни топшира олмаган талаба бўйича факультет декани маълумотига кўра ўқув ишлари бўйича проректор билдирги билан институт ректорини хабардор қилади ва ушбу талаба институт ректори буйруғи асосида курсдан қолдирилади.

24. Талаба узрли сабабларсиз малакавий амалиётга қатнашмаган, шунингдек малакавий амалиёт якунлари бўйича “2” (қониқарсиз) баҳо билан баҳоланган ҳолларда, у академик қарздор ҳисобланади ва курсдан қолдирилади.

25. Курсдан қолдирилган талаба фанни (фанларни) ўзлаштирмаган семестр бошидан тўлов-контракт асосида мазкур ўқув йилининг тегишли семестри учун тасдиқланган ўқув режага мувофиқ ўқишни давом эттиради.

26. Баҳолаш натижасидан норози бўлган талабалар ўқув ишлари бўйича проректор томонидан ташкил этиладиган Апелляция комиссиясига апелляция бериш ҳуқуқига эга.

27. Апелляция комиссияси таркиби талабани баҳолашда иштирок этмаган тегишли фан профессор-ўқитувчилари орасидан шакллантирилади. Комиссия раиси ўқув ишлари бўйича проректори бўлади ва камида тўрт нафар аъзо киритилади.

28. Талаба баҳолаш натижасидан норози бўлган тақдирда, баҳолаш натижаси эълон қилинган вақтдан бошлаб 24 соат давомида апелляция бериши мумкин. Талаба томонидан берилган апелляция комиссия томонидан 2 кун ичида кўриб чиқилиши лозим.

29. Талабанинг апелляциясини кўриб чиқишда талаба иштирок этиш ҳуқуқига эга.

30. Апелляция комиссияси талабанинг апелляциясини кўриб чиқиб, унинг натижаси бўйича тегишли қарор қабул қилади. Қарорда талабанинг тегишли фанни ўзлаштиргани ёки ўзлаштира олмагани кўрсатилади.

-апелляция комиссияси тегишли қарорни факультет декани ва талабага етказилишини таъминлайди.

4-боб. Баҳолаш натижаларини қайд қилиш

31. Талабалар билимини баҳолаш тегишли фан бўйича профессор-ўқитувчи томонидан Талабаларнинг фанларни ўзлаштиришини ҳисобга олиш

журналида (бундан буён матнда Журналда деб юритилади) қайд этиб борилади. Профессор-ўқитувчилар қўшимча равишда талабалар билимини баҳолашни электрон тизимда ҳам юритиши мумкин.

Профессор-ўқитувчи журналида талабага қўйилган баҳоларни шу куннинг ўзида қайд этиб боради. Агар талабанинг билимини баҳолаш ёзма иш шаклида ўтказилган бўлса, бунда профессор-ўқитувчи талабаларнинг натижаларини 3 кундан кўп бўлмаган муддатда журналга қайд этилиши лозим.

32. Назорат тури бўйича талабанинг билими “3” (қониқарли)ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 55-70 балл, “4” (яхши)ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 71-85 балл, “5” (аъло) баҳо ёки 100 баллик рейтинг тизими асосида 86-100 балл билан баҳоланганда, назорат турини қайта топширишга йўл қўйилмайди.

33.Талаба ОН ва ЯН ўтказилган вақтда узрли сабабларсиз қатнашмаган ҳолларда журналга “0” белгиси ёзиб қўйилади.

34. Журнал ўқув-услубий бўлим томонидан тасдиқланган, рақамланган бўлади, тегишли фан бўйича ўқув машгулотларини олиб борган профессор-ўқитувчи, кафедра мудири ва факультет декани томонидан имзоланади ҳамда факультет деканатида сақланади. Журналнинг сақланиши учун факультет декани масъул ҳисобланади.

35. Талабаларнинг якуний назорат тури бўйича баҳолари журналга қайд этилганда, шу куннинг ўзида гуруҳ сардорининг журналига ҳам ёзиб қўйилиши керак.

Талабанинг тугалланган фан бўйича ўзлаштириш кўрсаткичи жорий, оралик ва якуний назоратларнинг ўртача арифметик қийматидан келиб чиқади ва бутун сонларда ифодаланади. Бунда талаба хар бир назорат туридан камида 3 “қониқарли” баҳо олиши лозим.

Ўқув режасига асосан бир неча семестр ўқитиладиган фанлардан тугалланмаган семестр бўйича талабанинг ўзлаштириш натижаси баҳолаш дафтари (зачётка)га “ўзлаштирди” деб қайд этилади.

Семестр якунига кўра тугалланмаган фанлар бўйича модуль назорат турига кирмаган ёки киритилмаган, шунингдек ушбу назорат тури бўйича “2” (қониқарсиз) баҳо 100 баллик рейтинг тизими асосида 0-54 балл билан баҳоланган талаба академик қарздор ҳисобланади.

36. Якуний назорат тури бўйича талабанинг билими “2” (қониқарсиз) баҳо билан баҳоланган ёки Журналга “0” белгиси ёзиб қўйилган ҳолларда ушбу баҳо ёки белги гуруҳ сардорининг журналига ёзилмайди.

37. Журналнинг ўз вақтида, тўғри ва тўлиқ юритилиши, шунингдек ундаги баҳо ва бошқа маълумтларга асоссиз ўзгартиришлар киритилмаслиги учун факультет декани, кафедра мудири ва тегишли фан бўйича профессор-ўқитувчи масъул ҳисобланади.

38. Тегишли ўқув йили якуни бўйича ишчи ўқув режада белгиланган фанлардан “3” (қониқарли)100 баллик рейтинг тизими асосида 55-70 балл, “4” (яхши)100 баллик рейтинг тизими асосида 71-85 балл, “5” (аъло) баҳо100

баллик рейтинг тизими асосида 86-100 балл билан баҳоланган талаба институтректорининг буйруғига асосан кейинги курсга ўтказилади.

39. Баҳолаш натижалари кафедра йиғилишида, факультет ва институт Илмий Кенгашларида мунтазам равишда муҳокама этиб борилади ва тегишли қарорлар қабул қилинади.

5-боб. Яқуний қоида

40. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси ва Тиббий таълимни ривожлантириш маркази билан келишилган.